40ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 2080 — ԻԶՄԻՐ 30 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1919 — ՇԻՆԳՇԱԲԹԻ

ՏՆՕՐԷՆ - ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ
Հ. ՄԱՄՈՒՐԵԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ՏԱՐԵԿԱՆ 500 ՂՐՇ.
ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ. 250 »
ԵՌԱՄՍԵԱՅ 150 »

Բաժանորդագրութիւնք կ'սկսին ամեն ամսոյ 1 ին և 15 ին

100 ՓԱՐԱ

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՄԱՄՈՒԼ

ՕՐԱԹԵՐԹ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Fondateur
H. Mamourian

Directeur-Rédacteur en chef
H. MAMOURIAN

"ARÉVÉLIAN MAMOUL,,
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN

100 ՓԱՐԱ

ԱՆՂԵԿ ՆԱՒԸ

Իրարու յաջորդող լուրեր թէ երկրէն և թէ արտասահմանէն, իրարու հետևէ հասնող որոշումներ և տնօրինութիւններ, ասկից ու անկից ձեռք առնուած միջոցներ և գործողութիւններ պարզապէս յուսահատութեան կը մատնեն ընթերցող հասարակութիւնն և հանդիսատես եղող հայութեան լրջախոհ դասակարգը։

Որոշ թուականէ մը ի վեր ազգին ճակատագիրը մատնուած է այնպիսի անըմբռնելի ելևէջներու, այնպիսի անբացատրելի իրադարձութիւններու որ գիտակցութեան տէր ամեն անհատ շփոթութեան կ'մատնուի և կ'մղուի մտածել թէ ի՞նչ է եղածը և ի՞նչ պիտի ըլլայ գալիքը։

Պատուիրակութիւններ հոս ու հոն, հեռագիրներ հաղար ու մէկ ինքնակոչ մարմիններէ, պատգամաւորական ժողովներ և ինքնահրաւէր որոշումներ կենսական հարցերու վրայ, կոչեր ու հրաւէրներ, օգնութեան սրտաճմլիկ աղաղակներ, բայց իրականին մէջ ոչինչ և միշտ ոչինչ։

Ինչո՞ւ ստեղծուեցաւ այս վիճակը, որովհետև ուզեցին որ ստեղծուի և քաոս մը դարձնեն ազգին այս ճգնաժամին մէջ Հայկական հարցը։

Որո՞նք են այս ազգին ղեկավարները, որո՞ց վրայ կեդրոնացուցած է Հայ ժողովուրդն իր յոյսերն, որոնցմէ կ'ակնկալէ իր փրկութիւնը, յայտնի չէ, որովհետև ամենքն ալ կ'ուզեն մասնակցիլ այդ նուիրական գործին, առանց վայրկեան մը անդրադառնալու որ կ'վնասեն մեր դատին և կ'վտանգեն զայն, չեղեցնելով անոր տրուած ուղղութիւնն և զայն ստանձնողներու կացութիւնն դժուար վիճակի մը կ'ենթարկեն։

Օրինակով մը խօսինք։

Ո՞վ է կամ որո՞նք են սա Կիլիկիոյ Հ. Յ. Դ. շրջանակային ժողովի անդամներն, որ ելեր են կարգ մը որոշումներ տալու և կ'գտնուի թերթ մըն ալ որ այդ որոշումներն լրջօրէն կ'մարսէ և իր ընթերցողներուն կ'հրամցնէ, ի՞նչ հանգամանք ունին, ի՞նչ իրաւասութիւն և ուսկի՞ց ստանձներ են կամ առեր իրենց պաշտօնն այդպիսի ծանրակշիռ հարցերու մէջ իրենց որոշումներն տալու չափ յաւակնոտ ըլլալու համար։ Արդեօք Հայկական պետութիւնն կազմուե՞ր է և մենք լուր չունինք, արդեօք Հայ ազգին կողմէ յանձնառութիւն տրուեր է իրենց լրջօրէն վճռելու համար «Հայաստանի վարչաձևը», «Դահլիճը», «Ներքին վարչութիւն»ը, «Զօրք»ը, «Հասարակական խնամատարութիւն»ը և «Դրամագլուխ և արդիւնաբերութիւն»ը։

Հաւատացէ՛ք որ արգահատելի է սիրող մտայնութիւնը և բացէ ի բաց ցաւ կ'պատճառէ այս տեսակ ապաժամ արարքներ ու անձեռնհաս անհատներու կողմէ ի գործ դրուած անխորհուրդ քայլեր, որոնք յուսահատութեան կը մատնեն լրջախոհ ժողովուրդը, իսկ ծաղրելի կ'դառնան օտարներու առջև, որոնք անշուշտ ներքնապէս կ'խնդան մեր մտայնութեան վրայ, որ դեռ որևէ որոշ եզրակացութեան մը չյանգած, դեռ որևէ վճռական փուլի մը մէջ չթեւակոխած, մեր մէջ կ'անուցանենք դասակարգ մը մարդիկ, որոնք ինքնաբերաբար պատգամներ որոտալու կ'յաւակնին և իրենց իրաւասութեան սահմաններուն վրայ իսկ տարրական ծանօթութիւն մը չունին։

Կարգապահութեան վրայ գաղափար չունեցող խակ ժողովուրդի մը ապաքոյցներն ահա կ'ցուցադրենք արտաքին աշխարհի առջև։ Ո՛վ ենք մենք, որոնցմէ կ'կազմուի կամ կազմուելու իրաւունքն ստանձներ է շրջանակային այդ ժողովը և ինչո՞ւ չխորհիր որ եթէ ամեն մէկ քաղաքէ մէյմէկ շրջանակային ժողովներ ծնունդ առնեն և անոնք ալ իրենց պատգամներն որոտան իրարու հակասելով, շատ բնական բերմունքով մը, ի՞նչ ծաղրելի ու ծիծաղելի ազգ մը պիտի դառնանք։

Այս նմոյշը ներկայելով ընթերցողներուս, պէտք է ըսեմ, որ դեռ ասոր նման հաղարաւորներ գոյութիւն ունին արտասահմանի մէջ, մէն մի քաղաք ուր տասը հայ կ'գտնուի իր ուրոյն ծրագիրն և նուաղագոյն պայմաններն ունի, վստահ եղիք, ապագայ Հայաստանի ձևին մասին, ամենքն ալ գործի վրայ են, ամենքն ալ իրենց վերմակէն դուրս կ'հանեն իրենց ոտքերն ու անկարգապահութիւն մըն է որ ստանձարձակ և ինքնագլուխ կ'արշաւէ։

Հեռատեսներն ու լուրջերը եթէ բան գործ չունին թող քարոզեն համերաշխութեան և համագործակցութեան անհրաժեշտութիւնը։ Բարիզի Հայ Պատուիրակութիւնը աշխարհի չորս կողմն համերաշխաբար գործելու կոչեր թո՛ղ ուղարկէ, անօգուտ ջանք ու անօգուտ վաստակ, շրջանակային ժողովներն ու պատգամաւորական համագումարները, կուսակցական հաշիւներն ու ընկերվարական վարդապետութիւնը չեն թոյլատրեր հպատակիլ կարգապահութեան կոչերուն, այդ կոչերն եթէ կէտ առ կէտ լսուին ու գործադրութեան դրուին, կրնան վտանգել անոնց հաւաքական և անհատական հաշիւները։ Անոնք պէտք է որ միշտ կենդանութիւն ցոյց տան և անուղղակի զգացնեն, թէ՝ Հայաստանի ապագայի մասին, հայ ազգը, իր բարօրութեան համար ձրի մտածողներ ունի։

Այս ամենն սակայն մէկ կողմ դնելու են, հաւաքականութիւններու և անհատներու չվերաբերող հարցերով զբաղելու չեն անձեռնհասներն և ներկայ րոպէն նկատողութեան առնելով՝ հայ ազգին ծով կարիքներն ու աներևակայելի կացութիւնը, անոնց դարման մըգտնելու համար անկարելին փորձելու համար պէտք չեն խնայել ամեն տեսակ բարոյական և նիւթական օժանդակութիւն և անհատական ու հաւաքական գործակցութիւն։

Թողունք որ մեր ներկայացուցիչներն այժմ գործեն մեր դատին յաջողութեան համար, թողունք նաև ապագային, որպէսզի իշխանութեան գլուխ անցնողներն խորհին ու գծեն հայ կառավարութեան ձևն ու տարպը և չմիջամտեն մեզմէ աւելի բարձր հարցերու, որպէսզի նաւը անղեկ խաղալիկ մը չդառնայ և եթէ պիտի հանի նաւահանգիստ, ոչ միայն անկորուստ հասնի, այլ նաև տնվնաս ու անվտանգ։

Հակառակ պարագային այդ նաւը իր ղեկը պիտի կորսնցնէ և գիտենք թէ ինչ է անղեկ նաւ մը կամ բազմաթիւ նաւապետներով կառավարուող նաւու մը վերջնական ճակատագիրը

Հ. Մ.

ՁԱՅԵԼՔՔՆ ՄԷՋ

Պոլսոյ մէջ սկսած է հրատարակուիլ «Հայ կին» տնունով կիսամսեայ հանդէս մը։ Անոր մասին արդէն երէկ հարկ եղած ծանօթութիւններն տրուած էր «Ա. Մամուլ»ի մէջ։

Այդ կիսամսեայ հանդէսին հրատարակումը բաւական խոր մտածումներու մատնեց զիս։

Անգաղտնապարութիւն մը ըրած չպիտի ըլլամ եթէ գանոնք ներկայիս ընթերցողներուս, որովհետև գաղտնիքին, եթէ երբէք գաղտնիք մըն է այն, իմս է և ազատ եմ զայն պարզելու։

Արդ՝ կ'խորհէի թէ՝ երկու կին քով քովի չեն կրնար գալ և ժամ մը համերաշխօրէն գործել, երկու կին չեն կրնար որևէ խնդրոյ մը առջև իրարու համակարծիք գտնուիլ, նոյն իսկ եթէ ներքնապէս համամիտ ըլլան, իրենց բնական ծածկամտութիւնն ու ինչո՞ւ չըսեմ, նախանձի զգացումն, չթոյլատրեր իրարու համաձայն երևելու, արդ՝ երբ երկու գեղանիներ կամ ըսենք տգեղներ չեն կրնար իրարու հետ համաձայնիլ, ինչպէս անոնցմէ տասնեակ մը կիներ, որոնց լուսանկարներէն դատելով հոյակապներ ու գեղանիներ, սիրուններ ու պչրասէրներ ալ կ'գտնուին, պիտի կրնան իրարու հետ համաձայն ըլլալ և տասն և հինգ օրն անգամ մը «Հայ Կին»ը հրատարակել։

Հաւատացէք՝ որ խնդիրը բարդ է ու սիրտս թունդ կ'հանէ...։

Ես արդէն կ'սկսիմ երևակայել որ այդ առաջին թիւին՝ գեղեցիկ սեռի՝ այդ գեղեցիկ աշխատակցուհիներն ներքնապէս մէն մին իր գրած յօդուածէն դուրս միւսներուն վրայ արհամարհանքով ակնարկ մը նետած ըլլալու է և քննադատութեան կծիկը սկսած...։

Արդէն անոնց սիրուն աչքերուն մէջ զայրոյթի ակնարկներ կ'տեսնեմ, որոնք իմ կողմս կ'ուղղուին, չեն նեբեր որ գուշակելու յանդգնիմ անոնց պաշտելի գլուխներուն մէջ եռուզեռող մտածումները, ուստի կա՛նգ կ'առնեմ և աւելի առաջ չեմ երթար, և կ'աւելցնեմ, զայ մանահրաշ երևոյթ մը և յայտնութիւն մը պիտի ըլլայ ինձի համար, եթէ միևնոյն աշխատակցուհիներով «Հայ Կին»ը յաջողի անսայթաք յարատևել և արև ու լոյս տեսնել և այս մասին առաջին մաղթողներէն մին եմ թող տպահով ըլլայ խմբագրապետուհին իր աշխատակցուհիներովը։

Իսկ իրենց ըրած հարցումին գալով՝ «թէ կին մը որո՞ւ համար արդուզարդ կ'ընէ,» այս մասին յաջորդիւ պիտի ըսեմ որու համար...։

ԵՍ

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐԷՍ

Ո՛Վ ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ԲԱՆԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ

Խորհրդներու և յոյզերու դուռ անմոռաց գիշե՛ր, խաւար է յետին կայծերն ալ քու դանդաղող կանթեղներուդ, որովհետև հեգնելով կ'ուզեմ հեգնել հոգեվարքը իմաստութեան աստուածընտիր մարդերուն...

... Ոչ մէկ պատկեր տեսած էի «սրտի ու մտքի պայքարի,» այնքան խօսուն և այնքան գրաւիչ քան այն զոր բազդը ունեցայ վայելելու այս իրիկուն, ժողովի մը մէջ, — ոչ միայն վայելելու, այլ նաև երանգ մըն ալ իմ կողմես յաւելելու, վրձին մըն ալ իմ կողմէս զարնելու անպատմելի գինովութիւններն ունենալու...

Խորհուրդներու և յոյզերու դուռ անմոռաց գիշեր, ուր պատրանքէ հիասթափութիւն, հաճոյքէ վիշտ, անդունդէ բարձունք և ժպիտէ արցունք կը տարուբերի իմ պարտուած հոգիս և, ուր միտքս, միշտ ըմբոստ և անսանձ, վերջապէս կը կարկի՛, կը համբանայ «Սրտի Մեծ Օրէնքին» առջև։

Որովհետև ես անգամ մըն ալ լսեցի Սրտի այդ մեծ օրէնքը, որ դուրս կը հոսէր անուշիկ բերանէ մը։ Ես անգամ մըն ալ լսեցի այդ խորհրդաւոր ու ահեղաշունչ երգը, որ կը բղխէր «պատուական» հոգիէ մը, ու տեսայ թէ Ան, Սրտի Օրէնքը որքան բարձր էր Միտքէն — Մտքի օրէնքէն, Խօսքի օրէնքէն. Բառի ու Տառի օրէնքէն։

Աշխարհի վրայ հասարակ եղող մարդկային գործունէութեանց այդ մանրանկարին, այդ ժողովին մէջ հետաքրքրական էր տեսնել թէ սառն Բանաւորութիւնը որպիսի ճարտարութեամբ մը և ինչպէս թափով մը կը գործածէ իր բոլոր զէնքերը նսեմացնելու, խեղդելու և ջնջելու համար Սրտի Մեծ Օրէնքը, և իր միահեծան տիրապետութիւնը հաստատելու։

Սակայն տեսայ թէ Ան, Մարդկային Բանաւորութիւնը, որքան անզօր էր և փցուն, առանց Սրտի տաք զգացումներուն բարերար շունչին, ըմբռնելու և գործադրելու բացարձակ ճշմարիտը և արդարը։

Հոգեկան գալարումով մըն էր որ կը դիտէի թէ ինչպէս մենք ալ, ամենէն աւելի այդ իսկ Բանաւորութենէ հալածուողներս և չարչարկածներս, դատապարտելի կուրութեամբ մը կ'ուզենք անոր ենթարկուիլ, ի՞նչ կ'ըսեմ, նոյնիսկ հպատակիլ անոր, խօսքին, բառին, կամ տառին տալով պաշտելի գաղափարականէն, բացարձակէն և անժխտելիէն գերադաս արժէքներ...

Ու ջանացին զիս համոզել որ ես

Օ.էնքին» զոր ընդունէր էին իրենք իր Օրէնքն աշխարհի։

Բայց ես անգամ մ'ևս տեսայ արգահատելի ողորմութիւնը մարդկային Մտքին, ու Մեծ Դիւցազներգուին հետ ես ալ մանչեցի. — «Ա՜վ մարդկային Բանականութիւն, թող որ թքնեմ քու ճակտիդ»

Տ. ԹՈՐԳՈՄ

ԹՈ ՐՔԻՈՅ ՊԱՏԺՈՒՄԸ

Զ.

ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ՊԱՏԻԺՆԵՐ

1.— Բոլոր այն Թուրք նախարարները որոնք Թուրքիոյ պատերազմի մտնելէն ի վեր պաշտօն ունէին և կամ ունին տակաւին, պէտք է որ բանտարկուին, դատուին և պատժուին։

2.— Բոլոր այն Թուրք երեսփոխանները և ծերակուտականները որոնք չեն բողոքած Սաիտ Հալիմ փաշաի, Թալաաթի և Էնվէրի բռնապետութեան կողմէ պարտադրուած պատերազմի մասնակցութեան դէմ, պէտք է որ բանտ դրուին և անոնց ինչքերը գրաւուին։

3.— Գաւառի բոլոր այն պաշտօնատարները, զինուորական կամ քաղաքային, որոնք յոյներուն, հայերուն, արաբացիներուն և ասորիներուն ջարդերուն մասնակցած են, պէտք է բանտարկուին, դատուին և դատապարտուին. իրենց անշարժ ու շարժուն ինչքերը, որոնք ջարդերու և տարագրութեանց ընթացքին գողութեամբ ստացուած են, պէտք է որ գրաւուին և բ ժնուին զոհերուն։

4.— Բոլոր կեղեքիչները, որոնք անամօթաբար հարստացած են և որոնք պատճառ դարձան որ, հարիւր հազարաւոր իսլամներ և քրիստոնեաներ անօթութենէ մեռնին ո տեղերու սղութեան և նուազութեան հետեւանքով, պէտք է որ պատժուին իրենց ոճրապարտ վարմունքին համար, անոնց ինչքերը պէտք է գրաւուին, և ծախուելով բաժնուին աղքատներուն։

5.— Գաւառի բոլոր այն Թուրք ջոջերը, որոնք գործօն մասնակցութիւն մը ունեցան յունաց և հայոց ջարդերուն մէջ. և անոնց ինչքերուն տէր եղան պէտք է դատուին, պատժուին և իրենց ինչքերը ծախուելով բաժնուին զոհերուն։

6.— Բոլոր չէթէական կազմակերպութիւնները և անոնց պետերը, որոնք հաւաքուած էին Թալաաթի կառավարութեան կողմէ և որոնք այնքան ահարկու դեր մը խաղացին հայ և յոյն տարագրութեանց և ջարդերուն մէջ, պէտք է բանտարկուին, դատուին և կախուին պարզ ոճրագործներու նման։

7.— Պոլսոյ և գաւառի իթթիհատի բոլոր մասնաճիւղերու անդամները, որոնք Թալէաթ, Էնվէր և Ճէմալ եռապետութեան գործակալները էին, կազմակերպելու և լրացնելու համար ջարդերը և տարագրութիւնները, անոնք պէտք է բանտարկել, դատել, պատժել, ինչքերնին գրաւել, ծախել զանոնք և արդիւնքը բաժնել աղքատներուն։

8.— Իսկ, բոլոր այն քաղաքային ու զինուորական պաշտօնատարները, ինչպէս նաև գաւառի Թուրք մեծերը, որոնք Պոլսէն հասած խմբուած հրամանները գործադրելու չեն հնազանդած և չեն ջարթած ու տարագրած ոչ—Թուրքերը, որոնք բողոքելով հրաժարած և անգործ մնացած են և քրիստոնեաներու կեանքեր ազատած են, պէտք է վարձատրուին Թալէաթի Էնվէրի, Ճէմալի և Իթթիհատի միւս բարձր անդամներու ինչքերով։

Պաշտօնատարները և այս արի և մարդասէր մեծերը աւաղ շատ հազուագիւտ են։

Ցանցաւորները պատժելով և գը- կ'ըլլանք և Թուրքերու սրտէն կ'վանենք տակաւին իրենց տիրապետութեան ներքև մնալիք քրիստոնեաները ջարդելու կողոպտելու տենչանքը։

9.— Պէտք է նաև պատժել Սուրբ Պատերազմ քարոզող հոճաները։

10.— Կովկաս մտնող Թուրք բանակին սպաները և պաշտօնատարները, որոնք ռուս, հայ, վրացի բնակչութիւնները կողոպտեցին, ջարդեցին, պէտք է որ պատժուին։

11.— Պէտք է պատժուին Կովկասի վրացիները և թաթարները, որոնք օգնեցին գերմանացիներուն և Թուրքերուն ուխրաններ և ջարդեր կատարելու համար, և անոնք գործօն բաժին մը ունեցան հայերու, յոյներու և ռուսներու սպաննութեանց մէջ։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՀԱՒԱՍ կը տեղեկացնէ թէ Մարօքի Սպանիական գօտիները, առանց կորուստ ունենալու գրաւած են Ֆոնտանքի մօտ կարգ մը նոր դիրքեր.

ՎԱՇԻՆԿԹԸՆԷ հասած հեռագիր մը համաձայն, Գնդ. Հաուզ հարկադրուած է անկողին մտնել, կրիպի հիւանդութենէն բռնուելով։

ԲԵԴԵՐՍԲՈՒՐԿԻ բնակչութիւնը ոտք ելնելով, Սովետական բազմաթիւ շէնքեր գրաւած է։ Բոլոր գործարանները փակուած է, ու միայն Նախնական նիւթերու և ածուխի պակասէն, այլ որովհետև աշխատող ու գործ չկայ։ Մոսկուաէ հասած հեռագիրներ կը տեղեկացնեն թէ խռովութիւնները հետզհետէ կը շատնան։

«ՄԱԹԷՆ»ի թղթակիցը տեսակցութիւն մը ունենալով Պերլինի Ռուս գաղութին կարեւոր անդամներէն միոյն հետ, այս վերջինը յայտարարած է հետևեալը.— Եւրոպայի ռուսական գաղութը իր մէջ ունի զուտ գերմանասէրներ, կան ուրիշներ որոնք կ'ուզեն գործել Համաձայնութեան և միանգամայն Գերմանիոյ գործակցութեամբ և կարգ մը ուրիշներ տարամերժօրէն կ'ընդունին Համաձայնութեան օժանդակութիւնը։ Բարիզի մէջ մեր գերմանատեաց հայրենակիցները Սազոնօֆ ու Մաքլաքօֆ կուզեն Գերմանիան դուրս հանել Ռուսիոյ վերականգնումի գործէն և յաջողած են վերջնագիր մը ուղղել տալ Գերման կառավարութեան, որպէս զի Պալթիկներէն քաշուին Գերման ուժերը։

«Միթաուի և Թիկաի կացութիւնը հետևեալն է։ Սեպտ.ին մէջ Միթաու մէջ կազմուած է Արևմտեան Ռուսիոյ կառավարութեան կեդրոնի խորհուրդը, Զայն կազմող մաւ դիկ մեզի նման աղքատ են. սակայն անոնք ունին զօնդեր, ինչպէս Պերմօնդ գնդապետին զինուորները և Ֆոն տէր Կոլցի զօրաբաժինները։

Պերմօնդի և Ֆոն տէր Կոլցի բանակը Ռուսիոյ կեդրոնի խորհուրդին հաշւոյն գործելով, կ'աճապարէր Րիկա հասնիլ, ուր պիտի կրնար պարտքերը վճարելու համար տոմսեր տպել և ունենալ պարենաւորման կայան մը։ Ցետոյ ան պիտի դառնայ պոլշեվիքներուն դէմ, որոց բանակները Տվինայի մօտ են։ Բահլէն Կոմսին կեդրոնական խորհուրդը, ինչպէս մեր Պիս Թուրցքիի Կոմրակը, ուրիշ նպատակ չունի, բայց միայն օգտագործել այս գերմանացիները և զանոք գործածել մեր շահերուն ի նպաստ։

Մեզի օգնող գերման շրջանակներուն մէջ երկու ձգտում կայ մէկը Ֆոն տէր Կոցինն է, որ կուզէ Գերմանիոյ վերապահել Ռուսիոյ յարութեան վերաբերեալ բոլոր ձեռնարկները և միւսը Րէխսէրկինն է որուն ծրագիրը թէ Ֆրանսան թէ Անգլիան և թէ Գերմանիան կը շահագրգռէ այս գործին մէջ։

Պէտք է հաստատել որ, առաջին [illegible] անցած է միութէն Եւ- ցուած չենք Պերլինի կառավարութեան կողմէ։ Մեզ պաշտպանող գերմանացիները Նօսքէի հետ տեսակցած են այս մասին, այս վերջինն միշտ անոնց պատասխանած է.— Նախ բռնացէք Համաձայնութեան թոյլտուութիւնը, յետոյ կ'տեսնեմ, ինձ համար անկարելի է բան մը ըսել, առանց Համաձայնութեան հաւանութեան»։

— Ո՞րն է ձեր թիկնածուն Ռուսիոյ գահին համար և կա՞յ միթէ Ռուսիոյ մէջ գահ մը»

— Հարցումը կանխահաս է, ամենէն շատ հաւանականութիւն ունեցողը մեծ—դուքս Նիքօլաէվիչն է, որ ձարին հօրեղբայրը և ռուսական բանակին նախորդ սպարապետն է։ Բայց ամեն պարագայի մէջ սահմանադր. միապետութիւն պիտի ըլլայ։ Դուք գիս գերմանասէր ռուս կը նկատէք և կ'ընդունիք թէ մեր շահերը համանման են Գերմանացւոց շահերուն։ Գերմանասէր կամ ատեաց ամեն բանէ առաջ մենք ռուս ենք։ Ներկայ պահուն պիտի ընդունինք ամեն օգնութիւն ուրկէ որ գայ ան։ Ցետոյ, երբոր պիտի դառնանք մեր երկիրը, այն ատեն պիտի որոշենք թէ ով պիտի օգնէ մեզ և ուր հաստատել մեր բարեկամութիւնները։

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ Ծերակոյտի արտ. գործոց յանձնախումբը երկու հարցերու վիճաբանութիւնները յետաձգած է առանց օր որոշելու, որովհետև միջազգային հարցերու վրայ տեղեկութիւններ հարկ էր ստանալ Նախագահէն և երկրորդ Նախագահը իր հիւանդութեան պատճառաւ չկրնար քաղաքական կեանքին շփում ունենալ։

«Իվնինկ Սընդ»ի համաձայն Նշանաւոր չզային բժիշկ Տէրքիմ անհեթեթ ծրակած է ծերակուտական Մօյզի այն կարծիքը, թէ Նախագահն ուղեղային խանգարում ունի։ Բժիշկը մերժած է ընել ուրիշ ոևէ դիտողութիւն։ Նախագահին բժիշկները ոչ հաստատած և ոչ ջրած են ծերակուտականին կարծիքը։

Ռամկավարական պետերէն Մր. Հիչքօք յայտարարած է թէ, ծերակուտական Մօյզի տեղեկութիւնները տրամագծօրէն հակառակ են իր ստացած տեղեկութեանց։

«Իվնինկ Սըն»ի լաւատեղեակ աղբիւրէ առած լուրին համեմատ Նախագահը ուղեղային խանգարումով չը տառապիր և թէ ան մտային անկարողութեան ենթարկուած չէ։ Անոր ապաքինումի նշանները քաջալերիչ են և ոչ ալ խնդիր կը ներկայանայ փոխնախագահ Մարշըլ հրաւիրելու, որպէսզի կատարէ նախագահական պաշտօնները։

Տեղական Լուրեր

ՋՕՐԱՎԱՐ ՀԱՄՊԸՐԻ, երէկ կէսօրէ առաջ իտալական դրահանաւոր «Նինօ Պիքսիօ» երթալով, այցելութիւն տուած է անոր հրամանատարին։

ՀԱՆՐԱՑԻՆ առողջապահութեան տնօրէնութիւնը հետևեալը կը ծանուցանէ.— Վերջին 24 ժամուան ընթացքին Իզմիրի մէջ պատահած է ծաղիկի դէպք մը, Մաղնիսայի մէջ, նոյն հիւանդութենէն երկու դէպք։

ՑՈՑՆ ՄԸ Արսօթօլա անունով աղջիկ որ ինքզինքն կախած է իր տունին մէջ։ Ցիշեալը Պերկամացի է, և անձնասպանութեան շարժառիթը ընտանեկան տագնապները ըլլալ կը թուի։

ՑՈՒՆԱԿԱՆ թերթերու տեղեկութեանց համաձայն բարձր — գոմիսէր Պ. Սթերեատէս քաղաքին բնակչութեան առողջական վիճակին համար գործուոր միջոցներ կը պատրաստէ, որոնք քիչ օրէն պիտի կիրարկուին։ Այդ միջոցները ըլլալ կը թուին մաքրական անհրաժեշտ ձեռնարկներ, ինչպէս փողոցները մաքրել և հակա- [illegible] Ներու որակին և թարմութեան հող

ՏԵՂԱԿԱՆ թերթերէն մին կը գրէ թէ, Այտընի և իր շրջակայքի Թուրքի բերքերը քաղուելով անոնցմէ մաս մը բերքի տէրերուն հաշւոյն ծախուած է և այդ գումարը այժմ կ'գտնուի Հելլէն բարձր—գոմիսէրութեան մօտ, պատրաստ յանձնուելու համար իւրաքանչիւր տէրերուն։

ԿԸ ՏԵՂԵԿԱՑՆԵՆ թէ բարձր—գոմիսէրութիւնը միջոցներ կը խորհի վերջին դէպքերուն հետևանքով տարտղնած հողատէրներուն բերքերը հաւաքելու, որպէսզի ոևէ վնաս չհասնի անոնց։ Այսպէս Ձիթապտուղի բերքէն մաս մը քաղուած էր. միւս մասն ալ փճացումէ ազատելու համար Պ. ըՍթերեատէս մտադրած է ձեռնարկել անոնց քաղումին։

ԻԹԻԼԱՖԻ Իզմիրի մասնաճիւղը խորհրդակցութիւն կը կատարէ Թեկնածուներու հարցին շուրջ։

«ԲԷՕՑԼԻԻ» սիւնակ մը բացած է Իզմիրի ընտրութեանց թեկնածուները ներկայացնելու համար։

Թէվֆիք Րիւշտի պէյ.— այս սիրւած դէմքը քաղաքիս մէջ ամենուն կողմէ կը ճանչցուի իր հակառակորդներուն անգամ բարիք ընելէ չէ դադրած։ Իթթիհատին ամենէն զօրաւոր օրերուն իսկ անոր հակառակորդը ըլլալէ չէ վախցած։ Արժանաւոր և կարող. իր խղճմտութեամբը ընդհանուրէն սիրուած Թէվֆիք Րիւշտի պէյը մեր հայրենակիցներուն յիշեցնելը մեզ համար խղճի պարտք մը կը սեպենք։

Թուրք մուհաճիրներու մարմինին նախորդ տնօրէնը Ֆախր պէյ, իր թեկնածութիւնը ներկայացուցած ըլլալով, Միլասի, Պոտրումի և Քէօյճէղզի կողմերէն իրենց ընտրութիւնը Ֆախր պէյի տուած են, յիշեալը արժէքաւոր և հայրենասէր անձ մըն է։ Այս ընտրութիւնը մեզ համար շատ յարմար կ'նկատուի»։

Նոյն թերթը կը գրէ թէ Իզմիր գտնուող երեսփոխանական թեկնածուներուն համար բանախօսութիւններ պիտի սարքուին և այս մասին հարկ եղած միջոցները ձեռք առնըւած են։

ՄԱՑՐԱՔԱՂԱՔԻՆ մէջ կազմակերպուած է նոր Թրքական միութիւն մը որուն անունն է «Իզմիրի Իրաւանց պաշտպանութիւն», նախագահութեամբ Ձանի պէյի, որ պատերազմի ընթացքին դրաքննութեան տնօրէնն եղած է։

Վարչական Խորհուրդին մէջ կը գտնուին հետևեալները. Մօրալը զատէ Հալիլ, Նազմի, Րաղիպ Նուրէտտին, Խալիտ Էտիպ հանըմ։

Այս միութիւնը պիտի պաշտպանէ Իզմիրի օսմանեան իրաւունքները և դիմումներ պիտի կատարէ զանազան շրջանակներու մօտ։

ԳԱՍԱՊԱՆ կը տեղացնեն Թուրք թերթի մը թէ՝ տեղւոյն Թաղապետութիւնը Ամերիկան եկած ալքօլով ոգելից ըմպելիներու պատրաստութենէն զգուշացնելու համար, որոշած է դուրսէն հասած բոլոր ալքօլի արտադրութիւնները զննաւորել։

ՀԻԼԼԷՆ ՊԱՐԵՆԱՒՈՐՄԱՆ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԷՆ.—

Իզմիրի Հիլլէն պարենաւորման յանձնախումբը հետևեալը կը ծանուցանէ.—

Բանակին ճերմակեղէններու լըւացքը նուազուրդի դրուած է ամսոյս 15(28ին, հինգշաբթի օր ժամը 11—12 (Կ. Ա.)։

Անոնք որ կուզեն մասնակցիլ նըւազուրդին, պայմաններու մասին կըրնան տեղեկութիւն ստանալ մեր գրասենեակները դիմելով։

Հաշուակալ ԹԷԹԷՄՊԻԼԻՍ

ՀԱՅ ԸՆԹԵՐՑԱՏԱՆ

Վարչութիւնը հասարակութեան կը տեղեկացնէ թէ՝ այսուհետև բաց է ամեն օր իրիկուան ժամը 5—8 և կի-

Ալգային Անցուդարձ

Քաղաք. Ժողովը երէկ գիշեր նիստ գումարեց Նախագահութեամբ Տեղապահ Հօր։ Ներկայ էին՝ Պ. Պ. Մ. Մօրուքեան, Յ. Հարենց, Տ. Աշնան, Յ. Պտքրճեան, Յ. Կիւզէլեան, Վ. Պալապանեան։

1.— Նկատի առնուեցաւ Ընտրական Ժողովի տեղեկագիրը և որոշուեցաւ առայժմ յետաձգել Ազգ. երեսփ. ընտրութիւնները։

2.— Կէօղ-Թէփէի թաղականութիւնը հրաժարած ըլլալով, հրաման տուաւ նորի ընտրութեան։

3.— Վաւերացուց Մէնէմէնի թաղականութեան ընտրութիւնը։

4.— Մեծ հանգանակութեան գանձումներուն վրայ խորհրդակցելու համար, որոշեց յառաջիկայ երկուշաբթի օր Խառն Ժողովի հրաւիրել հանգանակիչ յանձնախումբը։

5.— Որոշուեցաւ Ամերիկեան Ծերակոյտին հեռագիր մը ուղղել, հաստատ հրահանգի մը համաձայն։

6.— Անգլ. Գոմիսէրութիւնը գրով մը կ'իմացնէր թէ՝ կերութենէ դարձող հայերը զինուորութենէ ազատ պիտի ըլլան։ (Երբ քրիստոնեաներէ զինուոր չպիտի առնուի, ո՞ր տեղի զինուորութեան համար կ'խօսուի չկըրցանք հասկնալ։ Ծ. Խ.)։

7.— Պայլնտրի գրաւումին մինչոցին Յունական իշխանութիւնը վար դրած է նաև տեղւոյն ազգ. վարչութիւնը։ Որոշուեցաւ որ Տեղապահ հայրը գիմում կատարէ Զօր. Նիսէլի մօտ, չէնքը պարպել տալու համար։

— Ազգ. Հիւանդանոցի նուիրած են՝ Պ. Պ. Պօղոս Պասմաճեան 15 քաշ հաց, Նահապետ Գուլպանեան՝ 1 գառնուկ, 5 քաշ չամիչ։

ՆՈՒԻՐԱՏ ԻՌՈՒԹԻՒՆՔ ԱԶԳ. ԿԵԴՐ. ՈՐԲԱՆՈՑԻ

Վարչական Խորհուրդս ստացած է հետեւեալ նուիրատուութիւնները, որոնց համար կը փութայ յայտնել հրապարակաւ իր խորին շնորհակալութիւնը։

Սեպտ. ամսականներ

Նիկողոս Լեւոնեան	Լ. Օ.	4
Մատուռ Մաղալաճեան		2,50
Գրիգոր Տ. Մինասեան		2,50
Զարեհ Սարգիսեան		2
Կարապետ Աքթարեան		2
Վահան Թօմասեան		2
Մարտիրոս Մոմճեան		2
Միքայէլ Պալեան		1
Գէորգ Տէօրկիւճեան		1
Յովհաննէս Քուլլումճեան		1
Յովհ. Բէսիկպաշեան		1
Կարապետ Մինէթեան		1
Արամ Նէվրուզեան		1
Յարութիւն Սվազլեան		1
Գրիգոր Զաքեան		1
Յարութեան Մտճուեան		1
Միսաք Աքսարլեան		1
Կարապետ Տ. Սարգիսեան		1

Պարահական նուէր

Հայկ Ղազէրեանէ Յ. Շիրինեանի հետ ունեցած խնդրոյն կարգադրութեան առթիւ	175
Ազն. Տ. Թադուհի Պալեօզեանէ, 1 մահճակալ. 2 շիլդէ, 2 վերմակ, 2 բարձ, 2 սաւան 1 բըլանքէթ 1 սրբիչ, 1 կարի հին մեքենայ, 3 տաբատ, 1 շրջազգեստ, 1 պղինձէ կոնք, 1 պըղինձէ կաթսայ, 1 երկաթ ֆուֆու 1 սև ափսէ, 1 կաղամար	53
Աթէնք Մ. Օհանեան, ձեռամբ Մ. Երկանեանի 3 թոփ լինոմէթ 87,10 25էն 3 « ֆստանցու» 94.— 40էն	21,77
	37,60
Աթէնք Մ. Սալմոն քամ հիյէ ձեռամբ Մ. Երկանեանի 2 թոփ ֆանէլա մէթ. 74.—35էն	25,90
Օնիկ Խաչատուրեանէ 2 օխա լեզլեզի	1
	342,27

Ի գիմաց Ազգ. Կեդր. Որբանոցի Վարչական Խորհրդոյ

Վ. Գանայեան՝ Կ. Պ. Տրէպիր

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ Հ. Ա. Ը. ՄԻՈՒԹԵԱՆ

Իրգիր

Ա.— Միութիւնս իրկիզբոնատէրին հաստատած է Ապոլիոլի փողոց թիւ 10 (Մէղալէ Տալիոնէ մօտ) ուր պէտք է գիմել ամեն ատեն որ գրաւոր կամ բերանացի գաղափարի յարաբերութիւն հաստատել։ Եւ կամ Ֆոստկոց թաղ թիւ 132։

Բ.— Միութիւնս իր ծրագրին Ե. յօդուածին արամադրութեանց համաձայն ձեռնարկած ըլլալով պատրաստել Իզմիրի շրջակայից արուեստաւորներու ամբողջական վիճակագրութիւն, իմանալու կը խնդրէ քաղաքիս և թեմիս բնակող բոլոր մասնագէտ, ազատ արուեստաւոր, արհեստաւոր ու դերձաւոր դասակարգներէն, միութեանս անդամ կամ ոչ, որ հաճին անյապաղ յղել մեզ իրենց անունը, մականունը, հասցէն, ծննդավայրը, արհեստը, տարիքը և ամուսնացած ըլլալը կամ ոչ։

Ամեն անոնք որ այս հրաւէրին փութով պիտի պատասխանեն, համարուած ըլլան թէգնատեղի ծառայութիւն մը մատուցած պիտի լինին հարկնի վերաշինութեան կենսական գործին նկատմամբ։

Գ.— Միութիւնս, ամեն ատեն որ իրեն դիմում ըլլայ ի վիճակի է տրամադրելու ամեն տեսակ գործաւոր, արհեստագէտ, մասնագէտ ևն։ Կը կատարէ քօնսիւլթասիոններ և կը պատրաստէ ծրագիներ ճարտարարուեստի զանազան հարցերու շուրջ, միութեան անդամներէն ձեռնհաս մասնագէտներու միջոցաւ։

Դ.— Կը հրաւիրուին աշխատանք չունեցող գործաւորները գալ անյապաղ և արձանագրուիլ միութեանս կեդրոնատեղին։

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՀՐԱՒԷՐ

Պաքրճեան Կտակի մրցման քննութիւնը պիտի կատարուի յառաջիկայ Ուրբաթ 31 Հոկտ. ժամը 3 ին Յառաջնորդարան։

Մասնակցելու համար ընդունուած թեկնածուներն կը հրաւիրուին ներկայանալ որոշեալ ժամուն։

ՈՒՍՈՒՄՆ. ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Գ—ա—ա., Վարչ. Զգ—ն—ն

(ԿՆՔ+)

ԿԱՐԵՒՈՐ

Մեսրոպեան վարժարանի մէջ տեղի ունեցող Անգլիերէն և Ֆրանսերէնի ֆգիշերային դասախօսութեանց արձանագրուիլ փափաքողք պէտք է գիմեն մինչև տարոյն վերջ և ասիկա նոր և բացառիկ գիւրութիւն մըն է որ կ'ընծայուի, որովհետև նախնական դասաւանդութիւնները սկսած և քանիցս կրկնուած ըլլալուն համար այդ թուականէն վերջ նորերու ձանձանագրութիւնը պիտի անտեսուի նկատելով որ իրենց պատճառաւ յառաջդիմողներ տուժել կ'ստիպուին։

Ուսուցիչներն են.

Ֆրանսերէնէ, Պ. Օննիկ Թադէոսեան, Անկլ—Պատոն դրութեամբ։ Անգլերէնէ, Պ. Տէրվիտ Միզուրա Մէնոր Պէրլէց։

Պայմանք.— Ամսական մէկ լիրայ Ա. ճիւղին և յաջողներու կէսական լիրայ օսմ.։

ԵՐԻՑ. ԳԻԾ. ԴԱՍԽՍԹՆՑ.

Յանձնախումբ

ՄԹԵՐԱՆՈՑ ՊԵՐՃԱՆԳԻ ԾԽԱԽՈՏՆԵՐՈՒ

Յարգոյ հասարակութեան կը տեղեկացնենք թէ, Բէժիի պերճանքի ծխախոտներու գիները մօտ օրէն պիտի փոխուին հետևեալ կերպով.

Ձոգէյ—Գլիւպ 50 զրշ, Սէրքլը տը Պոսֆոր 26. Եէնիճէ 16,50 Կրան Բրի 15,50, Էն Ալ. 13,50, Սէրքլ տ'Օրիան 14, Պոֆրա Մատէն 13, Ալա 12 զրշ։

Այս գիները 20 սեպտեմբերի տուփերու համար է։

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ՎԵՐՋԻՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

30 Հոկտեմբեր 1919

ՀԱՄԱԺՈՂՈՎԻՆ ՆԱԽԱԳԱՀԸ

Մ. Քէմանսօ ընդունած է Մարաջախտ Բէթէն, որու հետ տեսակցած է, յետոյ Մ. Թիթօնին, որու հետ ևս երկար տեսակցութիւն մը ունեցած է։

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՅԱՆՁՆԱՌՈՒԹԻՒՆ

«Լէքս տը Բարի»՝ կ'իմանայ թէ՝ Ամերիկա յառաջիկայ գարնան յետաձգած է Թուրքիոյ մասին յանձնառութիւն մը ընդունելու կամ մերժելու իր որոշումը, նոյն թերթը այս որոշումը կը նկատէ Համաժողովին խաղաղասէր ջանքերուն դէմ խոչընդոտ մը։

ԲՈՂՈՔԻ ՄԸ ԱՌԹԻՒ

Սըվազէ Վեհ. Սուլթանի հաւատարմութիւն յայտնող հեռագրին հեղինակները ձերբակալուած և բանտարկուած են Մուսթաֆա Քէմալի կողմէ։

ՊՈԼՇԷՎԻՔՆԵՐՈՒ ՀԱՇՏՈՒԹԻՒՆԸ

Լոյտ Ճորճ կառավարական կուսակցութեան հետ երկար տեսակցութիւն մը ունեցած է, ուսկից կ'երևի թէ՝ Լոյտ Ճորճ երեսփոխաններուն Լէնինի կողմէ առաջարկուած հաշտութեան մասին բացատրութիւններ տուած է։ Լէնինի կառավարութեան առաջարկը Լոյտերու ժողովին պիտի հաղորդուի և այդ մասին խորհրդակցութիւններ պիտի կատարուին։

ՔԱՅԵՕԻ ԽՆԴԻՐԸ

Քայեօ արժամեայ կերպով ազատ արձակուելու համար բրած առաջարկը մերժուած է։

ՃԱԲՈՆ ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

Պոլիս հասած է Ճաբոնական յանձնաժողով մը։

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ՊՈԼՇԷՎԻՔՆԵՐԸ

Ֆրանսա նիւթապէս պիտի օգնէ Պոլշէվիքներու դէմ պատերազմողներուն։

ԷՄԻՐ ՖԷՅՋԱԼԻ ՅԱՑՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

«Իտալիա» թերթին թղթակցին համեմատ, Էմիրը՝ Իտալիոյ քաղաքական յարաբերութիւնները և առևտր. գործակցութիւնը խնդրած է։

ՍԱՊԱՀԷՏՏԻՆ Ի ՊՕԼԻՍ

Իշխան Սապահէտտին Պոլիս կ'սպասուի։ Անոր հետ մօտէն շփման մէջ գտնուողներն կը հաւատան թէ իշխանը իր թեկնածութիւնը պիտի առաջարկէ Պոլսոյ կողմի։

ԵՒՐՈՊԱՅԻ ՎԱՐԿԸ

Միջազգային առևտր. քոնկրէսին մէջ Մ. Մօրկան մինչև յառաջիկայ ամառ Եւրոպայի 432 միլիոն անգլ. ոսկիի վարկի մը բացումը անհրաժեշտ ըլլալը յայտարարած է։

ՖԻՈՒՄԻ ԽՆԴԻՐԸ

Ուաշինկթընի մէջ Ֆիումէի հարցին խորհրդակցութիւնները արագօրէն յառաջ տարուելուն համար, մօտ օրէն Իտալիան գոհացնող հանգամանքով մը կարգադրուիլը կը տեղեկացնեն։

Ս. ԺԷՐՄԷՆԻ ԴԱՇՆԱԳԻՐԸ

Աւստրիոյ ազգային ժողովի նախագահը Ս. Ժէրմէնի դաշնագիրը ստորագրած է,

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՆԵՐ

Լա Հէյէ կը հեռագրեն թէ Ամերիկեան կառավարութիւնը Ռուսիա ղրկած է պատգամաւորական մարմին մը որ միանգամայն Սովէթներուն հաշտութեան մասին ունեցած տեսակէտներն պիտի քննէ ու հաստատէ։

ՔԼԷՄԱՆՍՕ Ի ՍԹՐԱԶՊՈՒՐԿ

Մ. Քլէմանսօ պիտի այցելէ Սթրազպուրկ, ուր պիտի բանախօսէ։

ՈՒԻԼՍԸՆԻ ԱՌՈՂՋ. ՎԻՃԱԿԸ

Ուաշինկթընէ հասած հեռագիր մը տեղեկացնէ թէ Մ. Ուիլսընի առողջական վիճակը կը բարելաւի։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՔԸ

Գերմանիոյ հանրային պարտքը Դեկտեմբեր 30 ին պիտի հասնի 20 միլիառի։

ԵՈՒՏԷՆԻՉ ԿԸ ՅԱՌԱՋԱՆԱՅ

Ռէվէյլ կը տեղեկացնեն թէ Զօր. Եուտէնիչ կը շարունակէ իր յառաջխաղացութիւնը դէպի Բէթրօկրատ, հակառակ պոլշէվիք նոր զօրքերու ընդդիմութեան։ Մայրաքաղաքէ 20 մղոն հեռու գտնուած երկաթուղիի կայարաններ գրաւուած են։

Տ'ԷԲՈՒԷ ԴԷՊԻ ՊԱԼԹԻԿ

Ֆրանս. թերթերն կը տեղեկանան որ Պալթիկեան նահանգներն պիտի ղրկուի Զօր. Ֆրանշէ տ'Էսբրէ փոխանակ Զօր. Մանժէնի։

ՊԵԼՃԻՔԱԿԱՆ ՎԱԿՈՆՆԵՐ

Մար. Ֆոշ Պրուքսէլ կը հեռագրէ որ 4000 Պելճիքական վակոններ երևան եկած են Բէնի ձախ եզերքին վրայ և կը հրաւիրէ որ սելճիկ. պատգամաւորութիւն մը ղրկուի անոնց ինքնորոշման համար։

ԿԵՐԶԱՊԷՍ

Հասան այնման ատենե իվեր անհամբերութեամբ սպասուած՝ տիեզերահռչակ **ԶԷՆԻԹ** *ժամացոյցները։*

ԿԸ ԾԱԽՈՒԻՆ՝

ՎԱՇԱՆ ՋՄԻՒՌՆԱԿԷՍԵԱՆԻ

վաճառատունը ի Զուիցա Գէտէ-բէն, թիւ 13 — 15։

Ընդհանուր ներկայացուցիչ Իզմիրի, Գոնիայի, Գրուսայի, Ասանսի նահանգներուն եւ Արշիպիղագոսի կղզիոյ։

Կը ծախուին նաեւ ամեն տեսակ ժամագործներուն համար։

GLAXO FOOD

Կովու կաթ փոշիացած սպերիպիզ կատարեալ սնունդ տղայոց ծերերու հիւանդկախներու ապաքինողներու

Ընդունուած մեծն Բրիտանիոյ հիւանդանոցներուն մէջ։

Ցանձնարարուած Անգլիական բոլոր բժշկական մարմիններու կողմէ։

Ընդհանուր Մթերանոց։—

ՏՐՕԿԸՐԻ ՍԱՆԹՐԱԼ ՏՕՐԻԱՆ ԼԹԴ.

ՊՕՂՈՍ ԿԱԿԱԶԵԱՆ

ՆՇԱՆԱԳԻՐ (ԱՆՍԼԷՑ)

Ամէն տեսակ լեզուներով և գոյներով

Նաև ապակիներու վրայ

Վաղածանօթ այս վարպետը տարագրութենէ հասած քաղաքս գործի սկսած է, թէ ճաշակաւոր և թէ աժան գիներով գոհացնելու պատրաստ յաճախորդները։ Փափաքողք դիմեն Եուսուֆի բասաժ, Պ. Մաթիկեանի տպարանն՝ ուր կը գտնուի։

ԾՐԱԲԵՐԱԿԱՆ

Պ.

Պատիւ ունինք ձեզ ծանուցանելու թէ, մենք գործակալ կարգուած ենք տեղւոյս հրապարակին վրայ՝

ինքնաշարժ կառքերու ընդհ. ընկերութեան, իր հրամանին տակ գործելով և ի վճակի ենք կատարել մեզի ուղղուած ամէն յանձնարարութիւնք՝ փոխադրող - կառքերու, ամէն կարգի ինքնաշարժերու, մակոյկներու, երկրագործական մեքենաներու և ն.։

Լիայոյս ըլլալով որ, մեզ պիտի պատուէք ձեր յանձնարարութիւններով, հաճեցէք ընդունիլ մեր յարգանաց հաւատին։

ՈՐԴԻՒՔ ՋԱՆԱՐՏԻ ԼԱՆՏԻ

ԱՌԺԱՄԵԱՑ ՀԱՍՑԷ՝

Լօֆալ Հօնիշեր, Մարիթիմա Իրպիանաի գրասենեակներք։

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կրակի դեմ.—

NATIONAL UNION SOCIETY LTD. LONDON

CENTRAL INSURANCE CO. LTD. LONDON

Ծովային.—

PHŒNIX ASSURANCE COMPANY LTD. LIVERPOOL

Դիմել մանրամասնութեանց համար.

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՆԵՐ
Լ.ԵՒ Լ. ՎԱՐՊԵՏԵԱՆ

ՏՊԱՐԱՆ ԱՐԱՄԱՍԷՐԱՆ
ԶԷՄՆՈՒԱԾ ՏՊՍՅՔՆ

ՏՊԱՐԱՆԻՍ մէջ կը տպագրուին գրքեր, գրքոյկներ, տետրակներ, յայտարարութիւններ, հարսանեկան հրաւիրագիրներ, զեկուցատոմսերու ժահազդներ եւն.

ՏՊԱՐԱՆԻՍ մէջ կը տպուին նամակագլուխներ, պահարաններ, հաշուեցուցակներ, ընկալագրեր, վերջապէս վաճառատան մը վերաբերեալ ամեն տեսակ տպագրական գործեր։

ՏՊԱՐԱՆԻՍ մէջ կը տպուին տեղեկագիրներ, երեկոյթներու նամակ-հրաւիրագրեր տոմսակներ եւ վերջապէս տպագրական արհեստին վերաբերեալ ամեն տեսակ գործեր։

Ամեն լեզուէ՝ ՀԱՅԵՐԷՆ, ՖՐԱՆՍԵՐԷՆ, ԱՆԳԼԻԵՐԷՆ, ՅՈՒՆԱՐԷՆ, ԹՈՒՐՔԵՐԷՆ

ՏԵՍԱԿՆԵՐՈՒ ՊԷՍՊԻՍՈՒԹԻՒՆ

ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ԴՈՒՆԵՐՈՎ

Մաքուր եւ խնամեալ գործ օրաւուն գիներու վրայ

Տպարանս բաց է առաւօտէ մինչեւ կէս գիշեր խնդրանքներու համար

ՎՃԱՐՄՈՒՆՔ ԿԱՆԽԻԿ

ՕՆՆԻԿ Կ. ԹԱԴԷՈՍԵԱՆ (14)

Ա.ՆԿԼՕ - ՍԱՔՍՈՆ
ԿՐԹԱԿԱՆ ԴՐՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ՄԵՆՔ

Հայ վարժարանը երբէք ի վիճակի չէ հողին, արհեստին, արուեստին, ճարտարարուեստին, առևտուրին, մեքենային, գործին, կիւտին և սըստեղծագործութեան ճաշակին ու սէրը մշակել մեր մատաղ սերնդին մէջ։

Այս բոլորը խօսքով, գիրքով, գրիչով ըլլալիք և մանաւանդ չափահաս տարիքի մը մէջ ներշնչուելիք բաներ չեն։ Ասոնք մատաղ տարիքին մէջ կը ջամբուին մեթոտիկ վարժութիւններով, ու գործնական կանխապատրաստութիւններով։

Իսկ ներկայ հայ վարժարաններու մէջ չունինք նոյն իսկ մէկ ժամ ձեռարուեստի դաս, արդէն ուզենք նէ ալ չենք կրնար ունենալ, քանի որ այդ ուղղութեամբ պատրաստուած ուսուցիչներ չունինք։

Անկլօ - սաքսոն ուսուցչանոցները կը պատրաստեն դանոնք, և մենք տարաբաղդաբար ուսուցչանոց հատ մ'իսկ չունինք ներկայիս։

Անկլօ - սաքսոն կրթական դրութիւնը իր տրամադրութեան տակ ունենալով հոգեկան և այլ գիտութեանց ամենավերջին սկզբունքներուն վրայ պատրաստուած մանկավարժ ուսուցիչներ, և դասախօսական ու դասարակչական ամենալայն, ամենաճոխ ատաղձներ և միջոցներ, այսօր ի վիճակի է գարբնելու սերունդ մը որ կարող ըլլայ ոչ թէ միայն ապրեցնելու այլ նաև աւելի ևս զարգացնելու և կատարելագործելու անկլօ - սաքսոն երկիրներն, դուք ըսէք, Անգլիոյ, Գերմանիոյ, Պելճիքայի Զուիցերիոյ, Ամերիկայի մէջ գոյութիւն ունեցող ճարտարարուեստական, գեղարուեստական, երկրագործական, երկրաթուղիական, շոգենաւային, առևտրական, մեքենագործական և այլ հսկայական հաստատութիւնները։

Քանի մը ամսուան արագիլի ձագուկը ինչ աստիճան որ անհամբերութիւն ցոյց կուտայ օր առաջ սլանալու և ճախրելու բարձր ու ազատ օդին մէջ և թռիչքի փորձեր կը կատարէ այդ ուղղութեամբ։

Նոյնքան և աւելի սէր ու ճաշակ կը ներշնչուի անկլօ - սաքսոն մանուկին ու պատանիին դէպի արդիւնաբերական տպարէզները, անոր վարժարանական գործունէութիւնը, վարժութիւններու նախապատրաստութիւններու, նախափորձերու շարք մը է դէպի ապագայ ստեղծագործ կեանքը։

Անկլօ - սաքսոն վարժարանին մէջ կամ անոր յարակից կայ յարկաբաժին մը խիստ ճոխ, ձեռական աշխատութեան դասարանը, Աշխատանոցն է ան. ուր Ամերիկացի, Գերմանացի, Անգլիացի, Շվէտացի բաղդաւոր մանուկ կամ չափահաս ուսանողը օրական քանի մը ժամեր պիտի աշխատի, պիտի բանի, պիտի մարզէ ու ճկուն ցնէ իր մատները, միևնոյն ժամանակ բացառիկ զարկ մը տալով իր ներքին անտեսանելի կարողութեանց։

Մանկավարժական լեզուով անկլօ սաքսոն կրթական աշխատանոցին մէջ մի առ մի ունակութեան կը փոխուին արդիւնաբերական ամեն ասպարէզներու համար մանկան ու պատանիին մէջ ծնելիք բոլոր բնազդները։

Ունակութեան ձևին տակ վերապրող արհեստագիտական, ճարտարագործական այդ ստեղծագործն բնազդներն են որ անկլօ - սաքսոն մանկան մէջ այնքան վառ տեղ մը, հակում մը կ'ստեղծեն և կը մղեն զայն անդիմադրելիօրէն դէպի արդիւնաբերական գործունէութեան։

Եթէ մենք արևելքցիներս, առիթը ունենայինք անկլօ - սաքսոն կրթական սկզբունքներով զեկավարուող վարժարան մը այցելելու, հո՛ն, ձեռարուեստական աշխատանոցին յարակից՝ համանուն թանգարանի մը մէջ պիտի ապշահարուինք տեսնելով ինչ որ մանկական ու պատանեկան մատներու տրուած է իրականացնել։

Հիացած աչքերով հոն ցուցադրուած պիտի դտնէինք դեռատի ձեռքերով կաւի, մագաղաթի կապարի, ասխտակի, թելի և այլ նիւթերու վրայ նրբակերտուած անթիւ զլուխ գործոց աշխատութիւններ, կրելով անունը կամ թիւը այն աշակերտներուն որ իրականացուցած են զանոնք։

Այդ ձեռարուեստական թանգարան — Տաճարները որոնց առջև չէ կարելի չխոնհարիլ երկիւղածօրէն, կենդանի վկաներն են այն բոլոր խմաստուն և գործօն ոյժերու և կարողութիւններու զորս անկլօ - սաքսոն վարժարանը կրցեր է ներարկել մատաղ սերնդին մտքին ու ձեռքին՝ մէջ, ոյժեր՝ որոնցմով նոյն այդ սերունդը պիտի կրնայ յաղթականօրէն մղել կեանքի ապագայ պայքարը թէ անհատական և թէ ազգային հողերու վրայ։

(Շարունակելի)

ԹԷՈՏՈՐՈՍ ԲՍԱԽՆՈՒՏԻՍ

ՋՐԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ

ԵՒ ԲԱՂՆԻՔՆԵՐ

Ջրաբուժութիւնը մարթը կը մաքրէ, արտաշնչութիւնը կը զիւրացնէ արեան չրջանը կը փութացնէ և մարմնոյն անդամալոյծ մասերուն ոյժ և առողջութիւն կը պարգևէ։

Լոգանք ծծմբային } բիւմաթիզմի համար.
» պարէզ }

տագ ու պաղտուչը կիներու և այրերու համար առողջութիւն է։

Բէչիտիէ ճատէսի նոր փառան դէմ գընտրք փողոց թիւ 18-32։

Հազար ֆրանք տուժելու պատրաստ է, եթէ հաստատել յաջողին թէ վնասակար է առողջութեան համար տուչը։

ՕՆՆԻԿ Կ. ԹԱԴԷՈՍԵԱՆ

Մանչէսթր, Ռոսսոշիլ

ՅԱՆՁՆ Կ'ԱՌՆԷ

Ա.— Անկլօ—Սաքսոն դրութեամբ վեց ամսուան մէջ ուսուցանել ֆրանսերէն խօսակցութիւն։

Բ.— Երեք ամսուան մէջ ֆրանսերէն առևտրական թղթակցութիւն։

Կը խմբագրէ հայերէն և ֆրանսերէն նամակներ և խնդրագրեր։

Կը կատարէ գրաւոր փոխադարձ հարազատ թարգմանութիւններ հայ. ֆրանս. և թրք. լեզուներով։

Հասցէ, Այա Սօֆիէ թազ, Տիլգեր փողոց թիւ 18։

ԳՆԵԼ ԱՃԱՊԱՐԵՑԷՔ

ՄՕՐԿԷՆԹԱՈՒ
ԼԷՓՍԻՈՒՍ